

Valtiovarainministeriö / Vero-osasto

valtiovarainministerio@vm.fi

Viite: Mediamaksun vähennyskelpoisuus sekä luonnon- ja vesiensuojeluun tähtäävien tukitoimenpiteiden verovapaus, VM120:00/2020

LAUSUNTO LUONNOKSESTA HALLITUKSEN ESITYKSEKSI EDUSKUNNALLE

Valtiovarainministeriö on pyytänyt Keskuskauppakamarilta lausuntoa luonnoksesta hallituksen esitykseksi, jossa ehdotetaan annettavaksi lainsäädäntöä koskien Ahvenanmaan mediamaksun vähennyskelpoisuutta verotuksessa sekä eräiden luonnon- ja vesiensuojeluun tähtäävien tukitoimenpiteiden verovapautta.

Keskuskauppakamari esittää lausuntonaan kunnioittaen seuraavaa.

Ahvenanmaan mediamaksun vähennyskelpoisuus verotuksessa

Esitysluonnoksen mukaan Ahvenanmaan maakuntalain mukaisen yhteisön mediamaksun säädettäisiin elinkeinotoiminnasta aiheutuneesta tulosta vähennyskelpoiseksi menoksi elinkeinotulon verottamisesta annetussa laissa ja maatilatalouden tuloverolaissa. Luonnollisen henkilön mediamaksu säädettäisiin verotuksessa vähennyskeltottomaksi menoksi tuloverolaissa. Sääntelyn tavoitteena on saattaa sekä Manner-Suomen alueella että Ahvenanmaan maakunnassa yleisesti verovelvolliset yhteisöt ja luonnolliset henkilöt mahdollisimman yhdenvertaiseen asemaan keskenään asuinpaikastaan riippumatta. Lisäksi yhteisön mediamaksun yhtenäisellä kohtelulla suhteessa yhteisön yleisradioveroon tavoitellaan hallinnollista sujuvuutta ja verolaskennan yksinkertaisuutta tilanteissa, joissa Ahvenanmaalla verovelvollisille yhteisöille laskeaan kaksinkertaisen verotuksen poistamiseksi veronhuojennuksia yhteisön tuloveron ja maakuntaveron välillä.

Keskuskauppakamari kannattaa esityksen tavoitteita ja ehdotettuja säännöksiä.

Eräiden luonnon- ja vesiensuojeluun tähtäävien tukitoimenpiteiden verovapaus

Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi muutokset tuloverolakiin, elinkeinoverolakiin sekä maatilatalouden tuloverolakiin niin, että vesienhoidon ja merenhoidon järjestämisestä annetun lain 1 a luvun sekä luonnonsuojelulain ehdotetun 1 a luvun mukaiset tuet olisivat saajalleen verovapaita silloin, kun tuki myönnetään muuna kuin rahana. Ympäristöministeriö antaisi toteutettavista tukitoimenpiteistä aina erillisen valtioneuvoston asetuksen.

Kuten hallituksen esitysluonnoksessa todetaan, Suomen verojärjestelmässä lähtökohtana on tulojen laaja veronalaisuus, joten uusien luonnon- ja vesistönsuojelullisten tukien säätäminen verovapaaksi on poikkeus verojärjestelmän yleisistä periaatteista. Poikkeusta on esitysluonnoksen sivuilla 6-8 perusteltu sillä, että kyseiset tukitoimenpiteet toteutetaan maanomistajan suostumuksella ELY-keskuksen toimesta ja kustannuksella, ja tuki koostuu tavaroista ja palveluista. Esitysluonnoksen mukaan tukimuodoilla ei tavoitella hyötyä tuen saajalle, vaan yleisemmin luonnolle ja pinta- ja pohjavesille sekä merelle. Tällaisesta toimenpiteestä maanomistajalle mahdollisesti syntyvän rahanarvoisen edun perusteen ja määrän määrittäminen yksiselitteisesti olisi vaikeaa ja saattaisi johtaa käytännössä epätoivottaviin tulkintatilanteisiin. Jos tukitoimenpiteen vastaanottamisesta aiheutuisi maanomistajalle veroseuraamuksia, mutta maanomistaja ei saisi toimenpiteestä itselleen mitään etua tai hyötyä, ei maanomistaja välttämättä antaisi toimille lupaa veroriskin vuoksi.

Keskuskauppakamari pitää uusien luonnon- ja vesistönsuojelullisten tukien verovapautta esitysluonnoksessa esitetyistä syistä perusteltuna poikkeuksena Suomen verojärjestelmään.

Verovapaaksi ehdotetussa tuessa on vesienhoidon ja merenhoidon järjestämisestä annetun lain 1 a luvun mukaan kysymys harkinnanvaraisesta tuesta, jota ELY-keskus voi myöntää hakemuksesta. Hallituksen esityksen 116/2020 vp mukaan ehdotetussa luonnonsuojelulain 1 a luvun 6 a §:ssä tarkoitetuissa tukitoimenpiteissä on kysymys harkinnanvaraisesta tuesta, jota ELY-keskus voi myöntää hakemuksesta tai maanomistajan kirjallisella suostumuksella. Säännöksen 2 momentin mukaan *jos tuki edistää tuen saajan taloudellista toimintaa, se voidaan myöntää ainoastaan hakemuksen perusteella.*

Keskuskauppakamari toteaa, että verovapauden soveltamisala ja verovapaiksi ehdotettujen tukitoimenpiteiden mahdollinen hyöty tuen saajalle jäävät nyt lausunnolla olevassa hallituksen esitysluonnoksessa jonkin verran epäselviksi viitattuihin lainkohtiin nähden, sillä esitysluonnoksen s. 7 mukaan tukien tarkoituksena ei ole tuottaa tuloa tai mitään muutakaan etua tai hyötyä itse tuensaajalle. Jos verovapaaksi esitettyä tukea on tarkoitus ehdotetun luonnonsuojelulain 1 a luvun 6 a §:n 2 momentin mukaisesti myöntää myös edistämään tuen saajan taloudellista toimintaa, Keskuskauppakamari katsoo, että hallituksen esityksen perusteluita tulisi tältä osin täydentää.

Keskuskauppakamari pitää tärkeänä, ettei ehdotettu verovapaus vaikuta haitallisesti yritysten väliseen kilpailuun. Hallituksen esityksen vaikutusten arvioinnissa tulisi ottaa huomioon mahdolliset kilpailuvaikutukset, jos verovapauden soveltamisalaan on tarkoitus sisällyttää myös tuen saajan taloudellista toimintaa edistäviä tukia. Hallituksen esitysluonnoksesta olisi myös hyvä käydä ilmi, onko ehdotetuissa lakimuutoksissa joltakin osin kysymys uuden verotuen säätämisestä.

Esitysluonnoksen s. 8 todetaan, että vain muuna kuin rahana saatu tuki olisi verovapaa. Jos osa tuesta maksettaisiin rahana, tämä osa olisi normaalisti veronalaista tuloa tuensaajalle, jolloin myös vastaavin osin tukitoimenpiteestä tuensaajalle aiheutuneet kulut olisivat normaalisti vähennyskelpoisia. Keskuskauppakamari kannattaa verovapauden rajaamista muuna kuin rahana saatuihin tukitoimenpiteisiin ja toteaa, että esitysluonnoksessa olisi tulkinnanvaraisuuden välttämiseksi hyvä selvittää myös tuen verovapaaseen osaan kohdistuvien kulujen verokohdetta.

KESKUSKAUPPAKAMARI

Anne Horttanainen
Varatoimitusjohtaja

Emmiliina Kujanpää
Johtava veroasiantuntija